

سازوکارهای امنیت سازی کمیته‌های انقلاب اسلامی در دوران ریاست آیت الله مهدوی کنی (ره)

حسن مجیدی^۱
مهدی پورجعفری صدرآباد^{۲*}
علی یاسمی^۳

چکیده

هدف: حفظ و صیانت امنیت داخلی کشور و راهکارهای برای تأمین آن از مهم‌ترین مباحثی است که همواره مورد توجه نظام و دانشمندان حوزه امنیت بوده است. لذا ضروری است برای ادامه حیات سیاسی کشور از راهکارها و طرح‌های امنیتی که بیشترین سازگاری با ساختار و فرهنگ جامعه اسلامی را دارد مورد مذاقه قرار داد که کمیته انقلاب اسلامی از جمله‌ی آنان است.

روش‌شناسی پژوهش: روش پژوهش نیز «تحلیل محتوا» است؛ بدین صورت که پس از طی مرحله موضوع‌شناسی و استخراج عناصر سازوکارهای به‌وجود آورنده امنیت در کشور توسط کمیته‌ها در مکتوبات و مصاحبه‌های تاریخ شفاهی انجام شده به جستجوی فیش‌های مرتبط پرداخته و مضامین و دلالت‌ها را استخراج کردند و در نهایت به تحلیل دقیق آنها پرداخته شده است.

یافته‌ها: پس از پیرزی انقلاب اسلامی در شرایطی که جامعه‌ی ایران از بحران‌های ناامنی شدیداً رنج می‌برد شرایط را فراهم آورده بود تا دشمنان انواع توطئه را برای براندازی انقلاب صورت دهند، تشکیل نهاد منسجم بومی امنیت ساز را ضروری می‌ساخت تا ثبات، امنیت و اقتدار را در جامعه بازگرداند. از این‌رو امام خمینی (ره) نهاد کمیته انقلاب اسلامی را به‌عنوان اولین نهاد امنیتی کشور تأسیس نمودند و ریاست آن را بر عهده آیت‌الله مهدوی کنی (ره) گذاردند تا امنیت جان و مال مردم و اماکن عمومی، رسیدگی و کنترل اوضاع را تأمین نمایند.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از این پژوهش نشان از آن دارد که کمیته انقلاب اسلامی، ابتدا تهدیدات موجود را شناسایی نمود و سپس بر اساس راهکارهای که متناسب با ظرفیت و ساختارهای جامعه‌ی اسلامی که شامل: مسجد، روحانیون و نیروهای مردمی و خودجوش هست را به درستی به کار گرفتند و در نهایت در طی اقداماتی امنیت و ثبات را به کشور بازگرداندند.

کلید واژه: امنیت، کمیته انقلاب اسلامی، آیت الله مهدوی کنی (ره)، مسجد، روحانیت

Email: h.majidi@gmail.com

۱- دانشیار علوم سیاسی دانشکده معارف اسلامی و علوم سیاسی دانشگاه امام صادق (ع)

Email: hsadrabad@gmail.com

۲- دانشجوی دکترای اندیشه سیاسی دانشگاه امام صادق (ع) (نویسنده مسئول)

Email: a.yasamii@gmail.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه امام صادق (ع)

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۳/۳۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۱/۲۹

مقدمه

تبیین نقش کمیته‌های انقلاب اسلامی در تأمین امنیت داخلی کشور در دوران ریاست آیت الله مهدوی کنی از آن حیث که امنیت را در یک شرایط کاملاً بحرانی که آشفتگی و بی‌نظمی در جامعه موج می‌زد و مدیران آن برای خروج از این وضعیت از تمام ظرفیت جامعه را برای تحقق کامل امنیت بهره جستند، بسیار حائز اهمیت است. آیت الله مهدوی کنی به‌عنوان سرپرست کمیته انقلاب اسلامی، در باب ضرورت و اهمیت امنیت را در جامعه با استناد با آیات قرآن تبیین می‌نمایند و می‌فرمایند: در نماز جمعه این آیه‌ی شریفه را عنوان کردم: «وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً رَزَقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ» گفتم خدا قریه‌ای (آبادی‌ای) را مثال می‌زند که در امن و آمان بود، امنیتی توأم با آرامش، بعد گفتم که در جامعه دو امنیت مطرح است؛ امنیت گورستانی و دیکتاتوری که با زور و قلدری همراه است. دوم، امنیت قانونی و اخلاقی که در اثر ایمان به قانون و اجرای عدالت به دست می‌آید. این «امنیت مطمئنه» است. قرآن می‌گوید: «آمنه مطمئنه» اگر چنین امنیتی در کشور حکم‌فرما باشد، رزق و روزی از همه جا سرازیر می‌شود؛ یعنی در چنین فضایی به اصطلاح امروز سرمایه‌ها جذب می‌شود و سرمایه‌ها از همه جا سرازیر می‌گردد، حال اگر این امنیت پیدا شد و ما قدرش را دانستیم، سرمایه‌ها جذب خواهد شد و اگر این امنیت وجود نداشته باشد سرمایه‌ها می‌گریزد، «فاذاقها الله لباس الجوع و الخوف»؛ آنگاه، هم خوف پیدا می‌شود و هم ناداری و گرسنگی، پس بیابید کاری کنیم که امنیت در تمام ابعاد بر کشور حاکم باشد (جعفری، ۲۰۱۴: ۱۴۷). لذا ایشان برای تحقق امنیت مطمئنه در کشور که در سایه آن برکات و سرمایه‌های اجتماعی جذب می‌شود لازم آمد، راهکارهای برای تحقق امنیت را در پیش گیرند در عین حالی که در کمترین زمان تحدیدات و بحران‌های امنیتی که در اوایل انقلاب به وجود آمده بود را برطرف نمایند و در کنار آن سازوکاری را تعبیه نمایند که علاوه بر سازگار بودن با ساختار جامعه ایرانی و اسلامی با نهادینه کردن آن ثبات سیاسی و اجتماعی را در بطن جامعه درگیر نمایند. از این رو ایشان برای ثبات سازی امنیت در کشور از راهکارهای بومی جامعه ایران بهره جستند و از ظرفیت‌های چون مساجد، روحانیون مجتهد و موثق و بکارگیری نیروهای مؤمن و انقلابی که در همین مساجد توسط علما رشد یافته بودند را به درستی کارگیرد و ثبات و امنیت را به کشور بازگردانند.

نگارندگان در این تحقیق به این پرسش پاسخ خواهند داد که نقش کمیته انقلاب اسلامی در جهت امنیت سازی داخلی ایران در دوران ریاست آیت‌الله مهدوی کنی در کمیته‌ها چگونه بوده است؟ تا از این رهگذر تهدیدات، اقدامات و نقش‌های مردمی که در تأمین امنیت داشتند را با بکارگیری روش تحلیل محتوا به پرسش اصلی پاسخ دهند.

پیشینه پژوهش

با بررسی منابع مختلفی که در موضوع امنیت و کمیته‌های انقلاب اسلامی منتشر شده و از منظر مقاله حاضر که بر موضوع نقش کمیته انقلاب اسلامی در امنیت داخلی ایران در دوران ریاست آیت‌الله مهدوی کنی متمرکز است، می‌توان منابع موجود را به سه دسته کلی تقسیم نمود.

اول. آثاری که به مبانی مفهومی و نظری امنیت پرداختند.

نویسنده کتاب امنیت اجتماعی در دو بخش تلاش می‌کند به حوزه امنیت بپردازد. در بخش اول که جنبه‌ی تألیفی دارد به تحلیل امنیت پرداخته است و از دو منظر جامعه خرد و کلان، امنیت اجتماعی را تعریف و ابعاد اجتماعی آن را مورد بررسی قرار داده است. و در بخش دوم کتاب مشتمل بر هفت مقاله ترجمه شده است (نویدنیا، ۲۰۱۱).

نویسنده در کتاب امنیت اجتماعی شده؛ رویکرد اسلامی، (افتخاری، ۲۰۱۳) علاوه بر تبیین مفاهیم و نظریه‌های مختلف در حوزه امنیت، هدف اصلی خود را شناخت مفاهیم امنیت اجتماعی در چهارچوب گفتمان اسلام و پیشنهاد اصول عملیاتی برای تقویت و تحکیم امنیت اجتماعی در جامعه اسلامی قرار داده است.

دوم. آثاری که رویکرد امنیتی کمیته انقلاب اسلامی را مورد بررسی قرار داده است که بیشتر جنبه تاریخی و ترویجی دارد.

نویسنده در کتاب تاریخ شفاهی کمیته‌های انقلاب اسلامی (هاشمی، ۲۰۰۸) تلاش نموده است با افرادی که در مسند نهاد کمیته انقلاب اسلامی خدمت می‌کردند، مصاحبه نماید، از این رو محتوای کتاب بر پایه‌ی تاریخ شفاهی است و به بررسی عملکرد کمیته از سال تأسیس (۱۳۵۲) تا ادغام آن با شهربانی و ژاندارمری پرداخته شده است. این اثر گرچه منبع خوبی در بحث حاضر است اما بدلیل رویکرد تاریخ نگاری، شأن تحلیلی ندارد.

منبع دیگری که می‌توان به آن اشاره نمود، پایاننامه‌ای با عنوان: کمیته انقلاب اسلامی تجربه‌ی مهمی در سپهر پلیس جامعه‌گرا و مردمی است (ترابی، ۲۰۰۷). پژوهشگر در این تحقیق تلاش نموده است، نقش کمیته انقلاب اسلامی را در برقراری امنیت در شرایط بحرانی کشور در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بررسی نماید. در این پژوهش اگرچه به بخشی از کارکردهای کمیته‌ی انقلاب اسلامی برای حفظ آرامش جامعه پرداخته است ولی از نقش آیت‌الله مهدوی کنی (ره) و شیوه‌های تأمین امنیت و در مورد نقش مردم در تأمین امنیت بحثی به میان نیاورده است.

در مقاله عملکرد کمیته‌های انقلاب اسلامی در مبارزه با ضد انقلاب (عبدی، ۲۰۱۲)، پژوهشگر تلاش نموده است نحوه‌ی مواجهه نیروهای کمیته با عوامل آشوب و بحران‌زا در سطح کشور مانند بحران کردستان، گنبد و قهدریجان و... را مورد بررسی قرار دهد. نویسنده در این تحقیق تلاش نموده جنبه تاریخی بحث را

پرننگ‌تر نماید و وارد تحلیل نشود، اما نگارندگان در تحقیق حاضر جنبه‌ی تحلیلی را تقویت نموده تا بتوانند عوامل موفقیت‌آمیز بودن کمیته‌ها را به‌صورت ملموس‌تر برای مخاطبین خود تبیین نمایند.

سوم. منابعی که رویکرد مدیریتی کمیته انقلاب اسلامی را مورد بررسی قرار دادند.

محققان در مقاله اصول مدیریتی آیت‌الله مهدوی کنی در کمیته انقلاب اسلامی (افتخاری، پورجعفری، زارعزاده، ۲۰۱۸) تلاش نمودند نحوه مدیریت آیت‌الله مهدوی کنی را در کمیته انقلاب را مورد بررسی قرار دهند. این مقاله به نحوه سازماندهی، برنامه‌ریزی، بسیج نیروها و کنترل و هدایت کمیته به‌عنوان یک سازمان مورد بررسی قرار دادند و لذا رویکرد مقاله حاضر امنیت داخلی است و به دنبال راهکارهایی که کمیته انقلاب اسلامی برای امنیت‌سازی کشور به‌کارگرفتند را مورد مذاقه قرار داده است.

در مجموع از منابعی که ذکر آن رفت، تحلیلی در مورد نقش کمیته انقلاب اسلامی در تأمین امنیت داخلی کشور در دوران ریاست آیت‌الله مهدوی کنی مورد کاوش قرار نگرفته است. از این حیث محققان کمیته انقلاب اسلامی را با رویکرد امنیت داخلی مورد توجه قرار دادند علاوه بر جنبه تحلیلی آن، می‌تواند به‌عنوان الگوی کاملاً بومی شده امنیت داخلی که توسط کمیته انقلاب اسلامی در اوایل انقلاب به اجرا درآمده است و سایر ارگان‌ها و نهادهای امنیتی کشور با الگوگیری از آن برای افزایش ضریب امنیت داخلی بهره‌گیرند. لذا مقاله حاضر از این حیث دارای نوآوری می‌باشد.

مبانی مفهومی و نظری

تعریف لغتی

ریشه لاتین کلمه امنیت SECURITY واژه SECURES است که در لفظ به معنای «بدون دغدغه» است (کلمنتس، ۲۰۰۵: ۲۸۶)؛ و «امنیت» از حیث لغوی برابر نهاد security و «الامن». «الامان» است، و در زبان فارسی به «ایمن شدن»، «در امان بودن» و «بی‌بیمی» تعریف شده و به این ترتیب موضوع کار دستگاه‌های نظامی و انتظامی قرار گرفته که از آنها به «امنیه» تعبیر می‌شود. در زبان عربی مشتقات متفاوتی از آن ارائه شده است که بر محور «اطمینان»، «در امان بودن»، «ضمانت و محافظت»، «حمایت» و «مورد اعتماد و اطمینان» قرار دارند (افتخاری، ۲۰۱۳: ۵۶).

تعریف اصطلاحی

برای تعریف اصطلاحی امنیت طبق نظر اندیشمندان این حوزه که آن را به امنیت ایجابی و امنیت سلبی تقسیم‌بندی می‌کنند. لازم است تعاریفی را از منظر اندیشمندان امنیت برای هر کدام از این دو نوع امنیت آورد.

امنیت سلبی

افتخاری امنیت سلبی را «وضع‌ی که در آن منافع بازیگر یا از سوی دیگر بازیگران مورد تهدید واقع نشده و یا در صورت وجود تهدید احتمالی، امکان مدیریت برای بازیگر (هدف) وجود داشته باشد» می‌داند. در این تعریف چند مفهوم محوری لحاظ شده است.

اول. «امنیت» از جنس «وضعیت» است. بدین معنا که جامع مؤلفه‌های عینی و احساسی ارزیابی می‌شود. «وضعیت» بر خلاف «احساس» (مقوله‌ای روانشناختی و کاملاً سلیقه‌ای است و از حیث ملاک‌های عینی نمی‌تواند برای آن زمان و مقطع مشخصی تعیین نمود)، دارای مؤلفه‌های عینی‌ای است که در طی زمان شکل می‌گیرد.

دوم. «منافع» در بحث از امنیت نقش محوری دارد و می‌توان آن را محور مرکزی شکل‌گیری معنایی امنیت ارزیابی نمود. البته باید توجه داشت که منفعت صرفاً مقوله‌ای «اثباتی» و «مادی» تعریف نمی‌شود و نوع تلقی مسلط از «منفعت» برای شناخت امنیت هر بازیگر یک ضرورت نظری راهبردی است (افتخاری، ۲۰۱۲: ۸۲)

سوم. واژه تهدید در این تعریف از امنیت، به‌عنوان واژه «اساسی» مطرح است؛ چرا که امنیت با نبود آن فهم می‌شود. تهدید از جنس «مخاطره» است و به آن دسته از «مخاطراتی» گفته می‌شود که به نوعی تحصیل، صیانت و یا توسعه منفعتی را با مشکل مواجهه می‌سازند. مخاطرات متناسب با اهمیت منفعتی که هدف قرار داده‌اند، ارزش‌گذاری شده و اولویت تهدیدات شکل می‌گیرد (افتخاری، ۲۰۱۲: ۸۳).

امنیت ایجابی

امنیت در وجه ایجابی شکل کامل‌تری از حیات اجتماعی را در بر می‌گیرد؛ چرا که در این وجه، دیگر تنها حفظ زندگی مهم نیست بلکه حفظ و راه‌روش زندگی اهمیت می‌یابد (ماندل، ۲۰۰۰: ۷۷-۷۸).

مک کین امنیت ایجابی را فراهم کردن شرایط مطلوب و حرکت به سوی آینده‌های انسانی، مسئله امنیت را شکل می‌بخشد (مک کین لای، ۲۰۰۱: ۲۵) و بوزان هدف امنیت در وجه ایجابی، یکپارچگی و هستگی می‌داند (بوزان، ۱۹۹۹: ۶۰-۵۷). افتخاری امنیت ایجابی را «وضعیتی است که در آن بین خواسته‌ها و داشته‌ها در یک واحد سیاسی معین، متناسب با ضریب ایدئولوژیک (آن واحد)، تعادلی وجود دارد که نزد بازیگران آن واحد تولید رضایت نماید». چنان‌که ملاحظه می‌شود، امنیت در این معنا به «رضایت» (و نه قدرت سخت‌افزاری) تقلیل می‌یابد. آنچه در این تعریف از امنیت درخور توجه می‌نماید، غلبه ماهیت نرم افزاران آن بر ابعاد سخت‌افزاری امنیت می‌باشد (افتخاری، ۲۰۱۲: ۸۴)؛ که در پژوهش حاضر بر هر دو جنبه‌ی مفهوم امنیت سلبی و ایجابی مورد توجه قرار گرفته است.

امنیت اجتماعی

مفهوم امنیت در طول دهه‌ها و سالیان گذشته و متناسب با پیچیده‌تر شدن روابط اجتماعی از حالت بسیار اولیه که جنبه‌های فیزیکی و محسوس داشت خارج شده و ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و

سیاسی را نیز در بر گرفته است و عوامل پنهان و غیر فیزیکی امنیت روزبه‌روز اهمیت بیشتری پیدا می‌کند (کریمیایی، ۲۰۰۶: ۱۴۳). که در این پژوهش از میان تمام ابعادی که ذکر آن رفت نگارندگان تنها به دنبال تبیین امنیت اجتماعی است و امنیت اجتماعی عبارت از؛ صیانت از هویت جامعه در برابر خطرات و تهدیدات، و ایجاد فرصت برای ارتقاء و بهینه سازی هویت جمعی است (نویدنیا، ۲۰۰۳: ۵۶).

روش‌شناسی پژوهش

تحلیل محتوا به‌عنوان یک روش علمی، نخستین بار در قرن بیستم در قالب تحلیل محتوای کمی و کیفی رواج یافت و بدلیل ظرفیت بالای آن در فهم و تحلیل پدیده‌های حوزه علوم انسانی، به سرعت گسترش یافت. با توجه به نقدهای وارده شاهد اصلاح این روش و ارائه تکنیک‌های مختلفی از تحلیل محتوا هستیم که مهم‌ترین آنها رویکردهای عرفی، جهت‌دار و بالاخره تلخیصی است. در مجموع تمام گونه‌های تحلیل محتوا در پی آن هستند تا ویژگی‌های ظاهری یک متن را به شکل عینی و نظام‌مند برای مخاطب توصیف نمایند. چنان‌که «فیلیپ استون» اظهار داشته، تحلیل محتوا روشی است که جهت تفسیر محتوای داده‌های متنی از طریق فرآیندی منظم، کدبندی شده و با رعایت تم حاکم بر داده‌ها، صورت می‌گیرد. در مواقعی که با محدودیت داده‌ها روبه‌رو هستیم؛ به‌طور طبیعی تحلیل محتوای کیفی با رویکرد عرفی توصیه می‌شود (جهت مطالعه تفصیلی این ارکان نک. ایمان، ۲۰۰۹). با این توضیح و با توجه به محدودیت منابع مرتبط با موضوع و محوریت اندیشه و عمل آیت‌الله مهدوی‌کنی در استنباط و تبیین نقش‌ها، از این روش در مقاله حاضر استفاده شده است. امتیاز بارز این روش آن است که ایده‌ای بر متن تحمیل نشده و الگو از درون داده‌ها استنباط می‌شود. در این روش گام‌های اجرایی زیر برداشته شده است.

اول. تولید داده در موضوع

برای دریافت داده‌های مورد نیاز، نگارندگان دو اقدام اساسی را به انجام رسانیده‌اند:
الف. انجام مصاحبه با افرادی که در کمیته‌ی انقلاب اسلامی در زمان ریاست آیت‌الله مهدوی‌کنی (ره)، مسئولیت داشتند و از نزدیک شاهد نحوه رهبری و مدیریت ایشان بر کمیته انقلاب اسلامی بودند. از این رهگذر حجم بالا و قابل توجهی از داده‌های مرتبط با موضوع به‌دست آمده است که تولیدی این تحقیق است. مشخصات افراد مصاحبه شونده در جدول شماره ۱ آمده است.

جدول ۱: مشخصات افراد مصاحبه شونده

کد	مسئولیت در کمیته انقلاب اسلامی	تاریخ مصاحبه	نام و نام خانوادگی
A	ایشان سرپرستی کمیته منطقه‌ی ۴ تهران (شرق تهران) در زمان ریاست آیت‌الله مهدوی‌کنی، برعهده داشتند.	۹۷/۲/۲	آیت‌الله حیدرعلی جلالی خمینی
B	ایشان در کمیته مرکزی مشغول به فعالیت بودند	۹۶/۶/۴	آیت‌گودرزی
C	ایشان در قسمت‌گزینش کمیته مشغول به فعالیت بودند.	۹۶/۵/۲۳	حسین یزدان پناه
D	ایشان مسئولیت بازپرسی کمیته را برعهده داشتند.	۹۷/۲/۵	عزت مطهری (عزت شاهی)
F	ایشان در کمیته مرکز مشغول به فعالیت بودند.	۹۶/۱۰/۱۱	محمد پاک‌دامن
G	ایشان در بخش‌گزینش کمیته مشغول به فعالیت بودند	۱۳۹۸/۵/۱۲	ابراهیم انصاریان

ب. در باب مطالعه منابع در ارتباط با اندیشه و عمل آیت‌الله مهدوی‌کنی و نقش ایشان در کمیته انقلاب اسلامی در جهت امنیت سازی در کشور در کتب ذیل قابل احصا است.

جدول ۲: مشخصات کتب اصلی در موضوع کمیته‌های انقلاب اسلامی

کد	نگارنده (تدوین کننده)	عنوان کتاب
P	دکتر غلامرضا خواجه‌سروی	خاطرات آیت‌الله مهدوی‌کنی
R	مرتضی مدیردار	خاطرات حجت‌السلام و المسلمین ناطق نوری
S	سیدعلی هاشمی، مهدی رنجبر آذربایجان	تاریخ شفاهی کمیته‌ی انقلاب اسلامی
T	نرگس کلاک	خاطرات عزت مطهری
V	محسن الویری	خاطرات آیت‌الله سید احمد علم‌الهدی
W	به کوشش دفتر ادبیات انقلاب اسلامی	خاطرات مرتضی الویری

دوم. ترسیم جداول معنایی، نگارش دلالت‌های محتوایی و کد گذاری

کدگذاری فرآیندی است که در طی آن متن مطالعه، تحلیل و سپس متناسب با دلالتی که دارد عددی (کدی) برای آن تعریف می‌شود که در نتیجه آن، معنای مورد نظر در دسته‌ای خاص و معین جای می‌گیرد. به تعبیری، کدگذاری فرآیند خرد نمودن موضوع و سپس اتصال دادن یافته‌ها با هدف دستیابی به کلیتی جدید است. در این مقام لازم است تا رویه‌ها، زمینه، مقولات و قواعد مورد توجه قرارگیرند (جهت مطالعه تفصیلی فرآیند کد گذاری، نک. استراوس و کربین، ۲۰۱۷).

سوم. تحلیل کدهای تحلیلی و بسته‌های معنایی

محققان با توجه به بسته‌های معنایی در ذیل هر جدول، تحلیل‌های ناظر بر شبکه ارتباطات بین معانی و مفاهیم را ارائه داده و به اقتضای بحث، تحدیدات، اقدامات و راهکارهای که کمیته انقلاب اسلامی در جهت امنیت سازی در کشور از سال‌های ۱۳۵۷-۱۳۶۲ صورت گرفته است را تبیین نمودند.

تحلیل داده‌ها

در این پژوهش محققان ابتدا تهدیداتی که انقلاب اسلامی ایران در اوایل انقلاب اسلامی با آن مواجه بوده است را احصا می‌کنند تا از این رهگذر ضرورت تشکیل نهاد امنیتی مثل کمیته انقلاب اسلامی بیشتر واضح گردد.

تهدیداتی که امنیت داخلی کشور را به مخاطره می‌انداخت.

جدول ۳: تهدیداتی که امنیت داخلی کشور را به خطر می‌انداخت

کد	دلالت	مضمون	منبع	متن
۱	تهدید از ناحیه بازماندگان رژیم پیشین	تلاش سطنت طلبان برای بازگشت به جایگاه و موقعیت سابق خود ضربه زدن به انقلاب توسط رژیم سابق	S:28	بازماندگان رژیم سابق که به آن وابستگی و تعصب داشتند و برای حفظ آن با حربه‌های مختلفی به جان این انقلاب نوپا افتاده بودند و تلاش می‌کردند تاج و تخت خود را بازپس گیرند.
۲	تهدیدات از ناحیه منافقین	ایجاد تنش و درگیری در کشور توسط منافقین ضربه زدن به نظام از طریق نفوذ در ارکان‌های نظام	V:177	گروهک‌ها: مانند چریک‌های فدای خلق، سازمان مجاهدین خلق، سازمان پیکار، حزب دمکرات و... مدام تنش‌ها و مشکلاتی را برای انقلاب پدید می‌آوردند. و نیز در آن دوران، یکی از سیاست‌های اصلی منافقین، نفوذ در نهادهای انقلابی بود.
۲	تهدیدات از ناحیه منافقین	منافقین فعال‌ترین گروهی بود که ناامنی در کشور ایجاد می‌کرد	F	گروهک‌های منافقین بعد از انقلاب یکی از فعال‌ترین تشکیلات گروهک‌ها بودند. گروهک‌ها در خود نیز اختلاف داشتند ولی ما همیشه آماده بودیم و کمیته به‌طور مستقیم با عنصر ضد انقلاب، که تهدیدی برای انقلاب بودند، مبارزه می‌کردند.

۳	بی نظمی اداری و بحران ساختاری	فقدان نظم و سازماندهی و وجود تهدیدات امنیتی	D	وجود این مسائل نشان می‌داد که باید خیلی سریع به اوضاع سر و سامان داده شود. امنیت شهر را کسانی در دست بگیرند، زندانیان جایی داشته باشند، ارتشی‌ها بدانند که چه کاره هستند، پرونده‌های موجود ادارات امنیتی و دولتی حفظ شود. در حالی که در خلاء شهربانی و کلاتری، متخلفین و سوءاستفاده گران راحت بودند. نیروهای شهربانی سر کار نمی‌آمدند و هیچ کس سر کار خودش نبود. ارتش به دلیل اعدام برخی سرانش که عامل حکومت نظامی بودند در بلاتکلیفی بود، همه احساس خطر می‌کردند. وجود اسلحه و مهمات در دست مردم و به‌خصوص گروه‌هایی که با انقلاب هم دل نبودند و نیز خلأ کلاتری و ژاندارمری و یک نهاد انتظامی، موجب خطر و ناامنی بود.
	نبود نهاد منسجم امنیت ساز	فقدان مدیریت واحد جهت برقراری امنیت		
۴	نبود نهاد منسجم امنیت ساز	فروپاشی ساختار و سازمان‌ها بر اثر انقلاب	A	انقلاب که شد، انقلاب به معنای فروپاشی است. یعنی همه چیز به هم خورد. نیروی انتظامی، دادگستری، وزارت خانه‌ها و همه چیز خیلی مشکل بود. در چنین دورانی که همه چیز به هم خورده است، احتمال این است که یک عده هم دست به غارت و هرج و مرج بزنند (زیاد بود) و ناموس و جان و مال مردم در خطر بود.
۳	بی نظمی اداری و بحران ساختاری	هرج و مرج و بی‌سامانی در کشور		
۵	لزوم جمع‌آوری اسلحه از دستان مردم	پراکندگی اسلحه‌ها در دستان مردم و خطرات ناشی از آن	W:78	گروه‌هایی مثل چریک‌های فدای خلق و سازمان مجاهدین خلق از شلوغی مملکت سوء استفاده کرده و مقدار زیادی اسلحه در خانه‌ی تیمی‌شان انبار کردند. حتی وقتی که امام دستور دادند مردم اسلحه‌ها را به مساجد تحویل دهند، مقرر ساختند و اسلحه‌های مردم را تحویل گرفتند و انبار کردند.
		جمع‌آوری مقادیر زیادی اسلحه توسط منافقین		

با تأمل در مضامین و دلالت‌های ارائه شده، می‌توان مهم‌ترین خطراتی که امنیت داخلی کشور را تهدید می‌کرد تا تأسیس کمیته انقلاب اسلامی را ضروری نماید، بر اساس شرح زیر است:
 اول. تهدیدات از ناحیه بازماندگان رژیم پیشین

زمانی که یک رژیم ساقط می‌شود تا آخرین لحظه تلاش خود را به کار می‌بندد تا به قدرت بازگردد از این رو راههای گوناگونی را برای ضربه زدن به نظام نوپا انتخاب می‌کند. به خصوص در اوایل انقلاب که هنوز بعضی از ارگان‌های دست رژیم پهلوی بود و توطئه‌های برای سرنگونی انقلاب می‌چیدند (کد مرتبط ۱).

دوم. تهدید از ناحیه گروهک‌ها و منافقین

یکی از فعال‌ترین تشکیلاتی که علیه نظام جمهوری اسلامی به مقابله برخاسته گروهک‌های منافقین بودند. و از راههای مختلفی مانند نفوذ در نهادهای اصلی نظام و ایجاد ناامنی جانی و مالی در صدد به از محلال کشیدن انقلاب اسلامی بودند (کد مرتبط ۲).

سوم. بی‌نظمی اداری و عدم سازماندهی

با بروز انقلاب اسلامی بسیاری از ادارات و کارخانه‌ها و سازمان‌ها تعطیل شدند بخش تولیدی بالاتکلیف مانده بود و در مجموع کشور به معضل بی‌نظمی و عدم سازماندهی دچار گشته بود که در این فضای مسموم، فرصت را برای افراد سودجو به خصوص ضد انقلاب‌ها فراهم آورده بود تا در این شرایط اموال و دارایی عمومی را به تاراج ببرند (کد مرتبط ۳).

چهارم. نبود نهاد منسجم امنیت ساز

با فروپاشی نظام پهلوی، سازمان‌های امنیتی از جمله ارتش، کلانتری، ژاندارمری که وابسته به رژیم پهلوی بود کارایی خود را از دست داده بود، لذا در آن شرایط ملتهب لازم آمد تا نهاد امنیتی که متناسب با بافت و ساختار انقلاب اسلامی باشد را تأسیس و نهادینه کنند تا توازنی از امنیت را در کشور برقرار کنند. (کد مرتبط ۴).

پنجم. لزوم جمع‌آوری اسلحه از دستان مردم

در اوایل انقلاب اسلامی بسیاری از سلاح‌های موجود در دست مردم افتاد. این امر سبب می‌گشت ناامنی‌هایی از این سو مشاهده شود و لازم بود نهادی وظیفه جمع‌آوری سلاح‌ها را بر عهده بگیرد (کد مرتبط).

راهکارهای عملیاتی که آیت الله مهدوی(ره) در جهت امنیت سازی کشور انجام دادند.

آیت الله مهدوی کنی از جمله مبارزین بودند که از زمان شروع نهضت امام خمینی(ره) همپای استاد خود گام‌های مستحکمی در جهت به پیروزی رساندن این نهضت برداشتند و ایشان در قامت امام جماعت، مسجد جلیلی را کانون تمام فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تبدیل نمودند و از این بستر الهی جهت رشد و تربیت نیروهای بصیر و انقلابی همت گماردند تا آنان علیه این رژیم طاغوتی فعالیت کنند و آن را سرنگون نمایند و نهضت اسلامی را هر چه سریع‌تر به سرانجام برسانند. از این رو آیت الله مهدوی کنی به دلیل آن که از سال‌های ۱۳۴۲-۱۳۵۷ در قامت امام جماعت مسجد جلیلی، از ابعاد و ظرفیت‌های نیروسازی مسجد کاملاً آشنا بود و از طرفی به دلیل فعالیت گسترده مبارزاتی خود در سطح کشور با سایر ائمه جماعت ارتباط وثیقی داشتند و از توانایی‌ها و ظرفیت آنان شناخت کامل پیدا کرده بودند (افتخاری، پورجعفری، ۱۳۹۷). لذا

ایشان بعد از پیروزی انقلاب اسلامی که سرپرستی کمیته انقلاب اسلامی را بر عهده گرفتند از همین تجربیات و ارتباطات شکل گرفته در دوران مبارزه خود در جهت تحقق امنیت به کار گرفتند و راهکارهای مبارزاتی سیاسی و اجتماعی خود که در مسجد جلیلی گرچه دایره آن با وجود محدودیت‌ها که رژیم پهلوی برای ائمه جماعات توسط نیروهای ساواک به وجود آوردند ولی بسیار اثر گذار بود و این تجربه را به صورت گسترده‌تر و عملیاتی در کمیته انقلاب اسلامی پیاده کردند که برکاتی زیادی داشت.

در این بخش مهم‌ترین اقداماتی که آیت الله مهدوی کنی (ره) به عنوان سرپرست کمیته‌ی انقلاب اسلامی، در جهت امنیت سازی کشور انجام دادند، می‌توان به شرح ذیل آورد.

جدول ۴: راهکارهای آیت‌الله مهدوی کنی در جهت امنیت سازی

کد	دلالات	مضمون	منبع	متن
۶	قرار دادن ائمه جماعات معتمد به‌عنوان سرپرست کمیته‌ها	به‌کارگیری علمایی که معتمد و مقبول مردم هستند به‌کارگیری علمای با نفوذ و معتمد ایجاد فرماندهی متمرکز با محوریت شخص مجتهد	G	آیت‌الله مهدوی کنی سعی کردند در تهران و شهرستان‌ها از علما استفاده کنند تا از نفوذ و محبوبیت آنان در جهت جلب و جذب مردم استفاده کنند. درست است که وقتی جلوتر رفتیم مسائلی پیش آمدند، ولی من معتقدم اگر آیت‌الله مهدوی کنی یک دهه در کمیته می‌ماندند، ما نیروی قوی و قدرتمندی در زمینه مسائل داخلی... و فرهنگی و اعتقادی... داشتیم.
۶	قرار دادن ائمه جماعات معتمد به‌عنوان سرپرست کمیته‌ها	رشد دادن نیروها در جهت کمال روحانیون در نقش مربی	F	یک مربی باید بالاسر بچه‌ها می‌بود که آن مربی باید بچه را به جهت اخلاق عملی و منطبق با شرع مقدس هدایتشان می‌کرد. این مربی‌ها همان امام جماعت‌ها بودند که رؤسای کمیته‌های مساجد و مناطق شدند.
۷	تقسیم جغرافیایی کمیته با محوریت مسجد	محور قرار دادن مساجد در تشکیل فرماندهی و هدایت	A	بهترین جایی که این کمیته‌ها تشکیل شد، مساجد بود؛ یعنی مقدس‌ترین مکان که واقعاً همه این‌ها دلالت می‌کند به اینکه کمیته یک ذات مقدسی داشت.
۸	به‌کارگیری نیروهای مردمی و انقلابی	به‌کارگیری ظرفیت مردم در جهت تأمین امنیت اعتماد مردم به کمیته و همکاری با این نهاد	C	ویژگی کمیته‌ها مردمی بودنشان بود به همین دلیل در همه جا حضور داشتند به علت این همه جا حضور داشتند هم مردم بودند. کمیته نیروی خیلی زیادی نداشت، ولی مردم کمک می‌کردند و اطلاعات زیادی را به کمیته می‌رساندند و این‌ها خبرها را جمع می‌کردند و مثل یک شبکه اطلاعاتی عمل می‌کردند.

با تأمل در مضامین و دلالت‌های ارائه شده، می‌توان نقش آیت‌الله مهدوی کنی در به‌کارگیری ظرفیت ائمه جماعت و مساجد در تحقق امنیت داخلی را به شرح زیر فهرست نمود:

اول. قرار دادن ائمه جماعات معتمد به‌عنوان سرپرست کمیته‌ها

آیت‌الله مهدوی کنی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در کسوت امام جماعت مشغول به فعالیت بود، لذا از ظرفیت ائمه جماعات به‌صورت کامل مطلع بود و از طرفی با اکثر ائمه جماعات فعال سطح کشور از جمله: آیت‌الله جلالی خمینی، آیت‌الله دستغیب، آیت‌الله حائری شیرازی، آیت‌الله قاضی طباطبایی و... ارتباط داشتند و آنان را می‌شناختند. از این‌رو در زمان ریاست خود از این ظرفیت ائمه جماعات سراسر کشور برای مدیریت کمیته‌ها بهره‌گرفتند و آنها با توانایی که در بسیج و کنترل نیروها داشتند خدماتی زیادی برای کشور انجام دادند (کد مرتبط ۶).

دوم. تقسیم‌بندی جغرافیایی کمیته‌ها با محوریت مساجد

از جمله اقداماتی که آیت‌الله مهدوی کنی به آن مبادرت ورزید، تقسیم‌بندی جغرافیایی کمیته‌ها با محوریت مسجد بود. مساجد در جامعه اسلامی محل عبادت و رجوع مردم بوده است، لذا کمیته‌ها با محوریت مسجد از ظرفیت نیروهای مؤمن و انقلابی حداکثر بهره‌را بردند. از طرفی تقسیم‌بندی جغرافیایی کمیته سبب می‌شد از نیروهایی استفاده شود که در همان مناطق سکونت داشتند و به طبع آنان با شناخت دقیقی که از محله و مردم محله داشتند، کمک شایانی در ایجاد و برقراری امنیت می‌کردند (کد مربوط ۷).

سوم. به‌کارگیری نیروهای مردمی و انقلابی

کمیته‌های انقلاب اسلامی، معمولاً نیروهای که در مسجد هر محله پرورش یافته بودند و سابقه مبارزه با رژیم پهلوی را داشتند به کار بستند تا امنیت محلات و کشور را با سرعت بیشتری تأمین کنند (کد مرتبط ۸).

چهارم. بومی‌سازی کردن امنیت

مهم‌ترین اقدامی که آیت‌الله مهدوی کنی برای تأمین امنیت داخلی کشور انجام داد، سه محور اصلی و اساسی جامعه اسلامی را به هم پیوند داد. اول، مسجد را به‌عنوان محل تجمع مردم برای انجام مناسک عبادی و سیاسی به‌عنوان پایگاه کمیته‌ها قرارداد (کد مرتبط ۷). ثانیاً، روحانیون معتمد مردم که امامان جماعت مساجد بودن را به رهبری و سرپرستی کمیته‌ها قرار داد (کد مرتبط ۶). ثالثاً از نیروهای مردمی و انقلابی که در مساجد پرورش یافته بودند و با روحانیون در ارتباط بودند پیوند زدند و از این پیوند سه‌گانه کارایی و بازدهی کمیته‌ها را به سرعت افزایش داد و در زمان کوتاهی امنیت را به کشور بازگرداندند. این ابتکاری که آیت‌الله مهدوی کنی در هدایت کمیته‌ها داشتند خود سبب آثاری شد که می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود.

جدول ۸: آثار راهکارهای عملیاتی که کمیته انقلاب اسلامی در جهت تأمین امنیت طراحی کرد

کد	دلالیت	مضمون	منبع	متن
۹	سبب اعتدال در جریان هدایت کمیته‌ها	ایجاد اعتدال در کمیته توسط روحانیون پرهیز و جلوگیری از افراط	S:44	حضور علما و روحانیون متدین، مردمی و پاکدامن، عامل مؤثری برای صحت عمل و سلامت کمیته‌های انقلاب اسلامی و پیشگیری از تندروی‌ها و افراط در انجام مأموریت‌های انقلابی بود که به‌طور طبیعی در شرایط آغازین هر انقلاب پدید می‌آید. (ص ۴۴)
۱۰	ارتباط وثیق مسئولین کمیته با مردم	ارتباط دائم و مستمر مسئولین با مردم	A	بله. ما همیشه در منظر بودیم. همیشه نظر به این که برای نماز به مسجد می‌آمدیم، مثل الآن که همه کس در مسجد به ما دسترسی دارد و می‌تواند صحبت کند، آن وقت هم مسئولین کمیته‌ها به این صورت همیشه در منظر مردم بودند و دسترسی مردم همیشه به آنها بود.
۱۱	وحدت‌گرایی	پرهیز از اختلاف در سازمان وحدت‌گرایی	F	وقتی آیت‌الله منصوب شدند، هنر بزرگشان ایجاد نوعی تفکر واحد و وحدت کارکردی بود؛ یعنی ایشان این جمع را به سمت یکی شدن و هدفمند شدن و ایجاد یک وحدت عمومی هدایت کردند.
۱۲	چند بُعدی بودن فعالیت‌های کمیته	گسترده‌گی وظایف نهاد کمیته رویکرد خادم بودن نه حاکم بودن تقدم حفظ انقلاب بر ارزش‌های مالی و شخصی	B	کمیته‌ها در شرایط سخت که نه دولتی بود، نه نیروی امنیتی بود، هیچی در کار نبود؛ شما ببینید با این هیچی، کمیته‌ها همه کار می‌کردند؛ یعنی هرجایی که خبری می‌شد، کمیته‌ها وارد می‌شدند. زندان می‌کردند، بازداشت می‌کردند، زلزله می‌شد می‌رفتند در مسائل اجتماعی وارد می‌شدند.
۱۳	انعطاف‌پذیری	مشارکت دادن نیروها و استفاده از توانمندی نیروها انعطاف‌پذیری مدیران تسهیل ارتباط بین رئیس و مرئوس	S:16 5	در کمیته سلسله مراتب وجود داشت ولی این سلسله مراتب، یک سلسله‌مراتب خشک و اداری و نظامی محض نبود. نوعی عواطف، احساسات، محبت و انگیزه‌های معنوی باعث شده بود که این سیستم روغن کاری بشود. اگر فردی تازه وارد کمیته شده بود، به راحتی می‌توانست با مافوق خودش در رأس ارتباط برقرار کند؛ مطالب و پیشنهادات بگویند، ظرف پنج شش ماه بالا بیایند و در رده‌های بالا قرار بگیرد.
۱۴	مدیریت معنوی	انفرادی و تک‌روی عمل نکردن بهره‌گیری از رأی و نظر دیگران	D	شیوه‌ی مدیریت آقای مهدوی معنوی بود؛ یعنی اصلاً دیکتاتوری و این‌ها که الآن باب شده نبود.

با تأمل در مضامین و دلالت‌های ارائه شده، می‌توان آثار بومی کردن امنیت را به شرح زیر آورد:

اول. چند بُعدی بودن مسئولیت کمیته‌ها

کمیته انقلاب اسلامی در شرایط بسیار نابسامان اوایل انقلاب بار مسئولیت سنگینی بر دوش خود داشت. نیروهای خودجوش کمیته برای حراست انقلاب و نظام اسلامی از هیچ اقدامی فروگذاری نمی‌کردند و هر کجا که احساس می‌کردند، می‌تواند خدمتی به مردم انجام دهند از خود دریغ نمی‌داشتند. برخی از این فعالیت‌ها عبارت بودند از: برقراری امنیت به‌عنوان رکن اصلی وظیفه کمیته، کمک به مناطق زلزله‌زده، خدمات اجتماعی مانند توزیع خواروبار می‌توان به آن اشاره کرد. از این حیث روحیه خادم بودند و نیز تقدم حفظ نظام مقدس جمهوری اسلامی بر ارزش‌های مالی و شخصی در کمیته حکم‌فرما بود (کد مرتبط ۱۲).

دوم. حضور ائمه جماعات سبب اعتدال در جریان هدایت کمیته‌ها

با سرپرستی ائمه جماعت بر کمیته‌های انقلاب اسلامی، سبب گشت جلوی بسیاری از افراط و تفریط‌های که ممکن بود در کمیته روی دهد، جلوی آن گرفته شود، ائمه جماعتی که خود فقیه و مجتهد بودن باعث می‌شد که نوع ورودشان برای تصمیم‌گیری و حل مسائل بر اساس موازین شرع باشد، از این رو ما شاهد نوعی اعتدال در برخورد با مسائل هستیم گرچه در آن زمان پر آشوب ممکن بود افراط و تفریطی صورت گیرد ولی معیار طبق شرع عمل کردن بود که ائمه جماعت که به‌عنوان سرپرست کمیته این مسئولیت را بر عهده داشتند (کد مرتبط ۹).

سوم. ارتباط وثیق مسئولین کمیته با مردم

ائمه جماعت که خود برای اقامه نماز در مسجد حضور پیدا می‌کنند و مسائل اعتقادی، سیاسی را برای مردم بیان می‌کنند و پاسخگوی مسائل شرعی آنان هستند و هر روز با مردم و نمازگزاران در ارتباط هستند، این خود سبب شکل‌گیری ارتباط عمیق بین مردم و امام جماعت می‌شود که به دنبال خود اعتماد مردم را به همراه دارد و مردم احساس می‌کنند که می‌شود به امام جماعت محله تکیه کرد، از این حیث زمانی که ائمه جماعتی که این روحیه را داشتند به‌عنوان مسئول کمیته قرار دهید به طبع همراهی و تبعیت و اعتماد مردم به همراه خواهد داشت و گشایش مسائل به سهولت بیشتر حاصل می‌شود (کد مرتبط ۱۰).

چهارم. انعطاف‌پذیری

در نهاد کمیته‌های انقلاب اسلامی سلسله‌مراتب وجود داشت، ولی با قرار گرفتن ائمه جماعت به‌عنوان سرپرست کمیته‌ها، این سلسله‌مراتب خشک، اداری و نظامی محض نبود که نیروهای در مراتب پایین‌تر نتوانند با سرپرستان خود ارتباط برقرار کنند، بلکه این سیستم دارای انعطاف‌پذیری بود و بیانگر ارتباط بین امام و مأموم بود و نیروها به‌راحتی با سرپرستان کمیته ارتباط برقرار می‌کردند که این خود نشانگر حکم‌فرما بودن اخلاقیات اسلامی بین رئیس و مرئوس بود. تسهیل ارتباطات بین رئیس و مرئوس سبب گشت، افرادی که دارای استعداد و صلاحیت هستند شناسایی و به‌سرعت ارتقاء و به درجات بالاتر نائل آیند و شایسته‌ترین خدمات را برای مردم انجام دهند (کد مربوط ۱۳).

پنجم. وحدت‌گرایی

آیت‌الله مهدوی کنی با قرار دادن ائمه جماعت به‌عنوان سرپرستان کمیته که پایگاه و مقر آن مسجد بود یک نوع وحدت‌گرایی را بین مسئولین کمیته و نیز مردم به‌وجود آورد که اثرات این وحدت‌گرایی را در افزایش کارایی برای تأمین امنیت می‌توان مشاهده کرد (کد مرتبط ۱۱).

ششم. مدیریت معنوی

آیت‌الله مهدوی کنی برای رشد و به کمال رساندن نیروهای خود، ابتدا مکان مقدس مسجد را برای فعالیت کمیته‌ها انتخاب نمودند. حضور در این مکان مقدس آدابی دارد و به‌تبع اثرات معنوی در روحیات آنان مترتب می‌شود. از طرفی فرماندهان آنان علمایی بودند که علاوه بر رهبری کمیته مناطق خود، مربیانی بودند که نقش تربیتی اخلاقی و معنوی نیروها را بر عهده داشتند؛ این دو عامل نقش بسزایی در رشد و ارتقا نیروهای کمیته داشت (کد مربوط ۱۴).

اقداماتی که کمیته انقلاب اسلامی در جهت تحقق امنیت انجام دادند

برای تحقق امنیت در اوایل پیروزی انقلاب اسلامی لازم بود اقداماتی صورت گیرد که به شرح ذیل آمده است.

جدول ۵: اقدامات امنیت داخلی صورت گرفته توسط کمیته انقلاب اسلامی

کد	دلالت	مضمون	منبع	متن
۱۵	حداقل رساندن تنش و درگیری	حفظ امنیت روانی و جلوگیری از بروز تنش در جامعه	P	هرچند برخلاف نظر خودم باشد. امنیت کشور و امور انتظامی که قسمت مهم آن دست کمیته‌ها بود، چون وزیر کشور بودم قهراً آنها نیز زیر نظر من بود، من حیث‌المجموع آنچه دستور شورای انقلاب بود انجام می‌دادم. سیاست کلی در شورای انقلاب این بود که ما حتی‌المقدور از درگیری و تنش در جامعه جلوگیری کنیم.
۱۵	حداقل رساندن تنش و درگیری	عدم ایجاد درگیری	ح	دستور شورای انقلاب این بود که ما درگیری ایجاد نکنیم مانع از درگیری شویم. حتی اگر نیروهای حزب اللهی، کمیته‌ها یا گروه‌های بسیجی و سپاهی و دیگران بخواهند به اینجاها حمله کنند، ما جلوگیری کنیم؛ لذا من در کمیته همیشه دستور می‌دادم که شما باید از این اماکن حفاظت کنید و نگذارید کسی به اینجاها حمله کند که یکی از آنها سفارت آمریکا بود. ما اصلاً در خود سفارت آمریکا کمیته داشتیم. حتی به دستور خود امام، سفارت آمریکا چون اهمیت داشت و فضای بزرگی هم داشت.
۱۶	حفاظت از سفارت خانه‌ها	مانع درگیری و تنش شدن پیرو دستورات مرجع تصمیم‌گیری (شورای انقلاب)		

۱۷	حفظ جان شخصیت‌ها	ترور مسئولین و شخصیت‌ها توسط مناقضین	P	قبل از وقوع این حوادث - از آنجا که ما در کمیته مسئولیت امنیت را داشتیم - به دکتر بهشتی هشدار می‌دادیم که شما حفاظستان ناقص است و به افرادی که از نظر ما ناشناخته هستند اعتماد نکنید. چون در آن زمان این‌طور نبود که ما یک دستگاه حفاظت منظم رسمی داشته باشیم که مرکزیت و فرماندهی داشته باشد و همه‌ی حفاظت‌ها و حراست‌ها زیر نظر آن باشد. هر قسمتی برای خودش یک حفاظت و یک مرکز فرماندهی داشت. آنها هم برای خودشان کسانی را انتخاب کرده بودند، ولو اینکه بعضی از آنها به‌ظاهر از اعضای کمیته بودند، ولی رسماً در کمیته گزینش نشده بودند و سوابق و لواحقشان بررسی نشده بود. پس از آن حادثه دستورهای لازم را دادیم، اما متأسفانه چون سابقه و تجربه‌ای نداشتیم برخورد علمی و اساسی با این گونه حوادث نداشتیم.
		لزوم ایجاد تیم حفاظت		
۱۹	به‌کارگیری عیون	به‌کارگیری عیون	B	یکی از کارهایی که آن موقع خیلی خوب انجام شد و از هنر بچه‌های کمیته بود، این بود که برای این که ببینیم دارد چه اتفاقی می‌افتد، یکی از بچه‌های کمیته را هم قیافه یک کسی که مورد توجه نیروهای ارتش شاهنشاهی بود، وارد شبکه کردند. اسم، فامیل، مشخصات، کارت شناسنامه و همه چیزش مثل آن شخص بود.
		لزوم جمع‌آوری اطلاعات و شناسایی گروهک‌ها توسط نفوذی‌ها		
۱۹	به‌کارگیری عیون	به‌کارگیری نفوذی	S:70	«ما در گروهک‌ها نفوذی داشتیم و مرحوم دهنوی در منطقه‌ی هفت یکی از این نفوذی‌ها بود. این قدر درست عمل کرد که جزو کادر گروهک‌ها شمرده شد و به موسی خیابانی و زن و بچه‌ی رجوی نزدیک شده بود.
۲۰	اولویت قرار دادن مذاکره و مصالحه بر درگیری و مبارزه	تلاش برای به حداقل رساندن درگیری و تلفات	G	بیشتر مذاکره را خود بچه‌های رده انجام می‌دادند. مثلاً در واحد اطلاعات و واحد عملیات مذاکرات زیادی می‌شد که از درگیری‌ها پرهیز بشود. در نهایت بعد از سه بار مذاکره که صورت گرفت، قرار شد که یک ملاقاتی به درخواست بحث سازمان در کمیته صورت بگیرد که این ملاقات با آیت‌الله باقری کنی صورت گرفت. از آن طرف ۵ نفر آمدند: مسعود رجوی، محسن دآوری، محسن رضایی و دو نفر همراه.
		اولویت قرار دادن مذاکره نسبت به درگیری مسلحانه		
۱۸		لزوم حفظ امنیت برای حفظ سرمایه اجتماعی	P	من معتقد بودم باید در کشور در تمام زمینه‌ها امنیت برقرار شود. نهادهای مهمی مثل قوه‌ی قضائیه و سایر

	حفظ سرمایه اجتماعی	ناامنی موجب فرار سرمایه اجتماعی و امنیت سبب اعتماد و گسترش روابط اجتماعی		مسئولین ذی‌ربط بایستی با سرمایه‌های اجتماعی به‌گونه‌ای برخورد کنند که مردم احساس امنیت کند، چون ناامنی در هر زمینه موجب فرار سرمایه‌ها می‌شود.
۲۰	اولویت قرار گرفتن روش مصالحه بر درگیری مسلحانه	نحوه مقابله با گروهک‌های منافقین	S:74	تقابل مجاهدین با انقلاب اسلامی به جایی رسید که منجر به برخوردهایی فرهنگی و بعد فیزیکی و بعدش هم مسلحانه شد.
۲۱	کشف و شناسایی خانه‌های تیمی		V:179	بچه‌های کمیته منطقه ده، نخستین خانه تیمی را در تهران کشف کردند. خانه‌ای در خیابان آفریقا بود که بین پیکاری‌ها، منافقین و چریکی‌های جدای طلب، مشترک بود هر سه دسته در آنجا کار می‌کردند.
۲۲	بازپرسی و بازجویی	به‌کارگیری افراد با تجربه در تحقق امنیت شناخت و شناسایی از گروه‌های مخمل امنیت	C	در مرحله بازپرسی و بازجویی و حالا برخورد با شبکه‌های کذا... یک آدم‌هایی مثل آقای عزت مطهری و آقای خسرو تهرانی مطرح می‌شوند. این‌ها کسانی هستند که یک عقبه مبارزاتی عمیق دارند و شبکه‌ها و گروه‌ها را خوب می‌شناسند. با این‌ها در زندان زندگی کردند. مثلاً در عملیات کسانی که سابقه عملیاتی دارند، می‌آیند. مثل آقای عباس یزدان‌فر یا امثال خلیل اشجع یا دوستانی مثل ایشان بودند.
۲۲	بازجویی و بازپرسی	انعطاف‌پذیری و برخورد ملایم و هوشمندانه با مخربین امنیت	T:178	مثلاً می‌گفتند عزت شاهی ساواکی است و این‌ها ساواکی هستند و شکنجه می‌کنند و می‌زنند. ما برای این‌ها که تحلیل این‌ها درست از آب درنیاید لذا این‌ها که دستگیر می‌شدند هیچ اذیتشان نمی‌کردیم. لذا آن موقع اگر کسی به آقای خمینی توهین می‌کرد دهنش را سرویس می‌کردند؛ اما ما متهم مجاهد را آوردیم در کمیته انقلاب، داد می‌زند، فریاد می‌زد که مرگ بر خمینی، درود بر رجوی و ما هیچی به او نمی‌گفتیم. حتی این‌ها اسم‌هایشان را نمی‌گفتند. ما می‌آوردیم می‌گفتیم اسمت چه هست؟! می‌گفت: مجاهد. می‌گفتیم که اسم بابایت چیه؟! می‌گفت که خلق ایران. می‌گفتیم که آدرس خانه‌ات کجاست؟! می‌گفت: کل ایران. خب این را اگر دو تا سیلی می‌زدی همه چیزش گفته می‌شد؛ اما ما نمی‌زدیم. ما با آن‌هایی که

				می‌شد با همان شیوه‌های یکدستی زدن ساواک برخورد می‌کردیم و اگر نمی‌شد گزارش می‌نوشتیم که این اطلاعات ندارد.
۲۳	پاکسازی نیروهای مخرب	تصفیه‌سازی نیروهای مخرب و نفوذی فشار مجاهدین و نیروهای مخرب برای نفوذ در کمیته نفوذ گسترده منافقین در سیستم‌ها	C	یکی از خاطرات آقای مهدوی مربوط می‌شود به براندازی مجاهدین خلق. این‌ها هر بار شلوغ می‌کردند. مدام در تمام نهادها تصفیه می‌کردند و افرادی که با این‌ها نبودند را کنار می‌گذاشتند. مجدد آقای مهدوی کنی یک حکم به من دادند که مربوط به قسمت اطلاعات و تعهد می‌شد... ایشان گفت: مجاهدین انقلاب اسلامی همه‌ی قسمت‌های اطلاعاتی کشور را در اختیار دارند، اینجا هم فشار می‌آوردند که من را تهدید کنند که من اینجا هم یکی از بچه‌های خودشان را بگذارم.
۲۴	قانونی عمل کردن	جلوگیری از موازی‌کاری-برخورد با اقدامات غیرقانونی و رادیکال	C	خاطرات مربوط به حسن کروی این بود که آقای مهدوی کنی گفتند: امام گفته که این‌ها را بگیرید داغان کنید. خانه‌ی پولدار، خانه‌ای که خالی هست را می‌گیرند و به فقیر می‌دهند. من گفتم: که اگر این‌ها را قلع قمع کنیم دو سه تا کشته می‌شوند. زنگ زدند؛ امام گفتند: بشوند. حاج آقا گفتند: من این‌ها را قبول ندارم، آقای قدوسی حکم بدهند. چند تا نامه بنویسند که متن نداشته باشد و شماره نامه‌ها را در دفتر بنویسند. آقای قدوسی درباره‌ی دستگیری ایشان و قلع‌وقمع و تخلیه محل بنویسند و تاریخ هم بزنند. متنش را ما می‌نویسیم. مهر بزنند ... (ادامه دارد)
۲۴	قانونی عمل کردن	برخورد با اقدامات غیرقانونی و رادیکال - برخورد با عوامل اغتشاشگر	مصاحبه با گلاب بخش	راجع به ریختن در سفارت انگلیس. این‌ها مجاهدین انقلاب اسلامی نبودند. سه بار در سفارت انگلیس و آمریکا و سفارت‌خانه‌های دیگر ریختند. مجاهدین خلق ریختند، امام به کمیته گفته بودند آنها را بیرون کنید. توده‌ای‌ها ریختند اما بیرونشان کردند. چریک‌های فدایی ریختند، بیرونشان کرد. این دفعه یکی از این‌ها گفت که ما می‌دانیم کمیته‌ای‌ها ما را می‌گیرند و بیرونمان می‌کنند. این‌ها دانشجویان پیرو خط امام بودند.

۲۵	انجام کار فرهنگی	انجام دادن کار فرهنگی بعد از پاکسازی هر منطقه از دست نیروهای شورشی پایدارتر شدن امنیت با انجام کار فرهنگی	V:172	هر غائله‌ای در در هر گوشه‌ای از کشور پدید می‌آید، بلافاصله کار فرهنگی را آنجا متمرکز می‌کردیم؛ مثلاً در قضیه ترکمن صحرا، بلافاصله پس از آنکه شورشیان سرکوب شدند، یک سری جزواتی، بر ضد چپی‌ها تهیه کردیم و در روستاها بین ترکمن‌ها پخش کردیم.
۲۵	انجام کار فرهنگی	انجام دادن کار فرهنگی	V:173	زمانی که حزب خلق مسلمان، قسمت‌هایی از تبریز را گرفته بودند، نشریه‌ای در تبریز و ارومیه در آن واحد، به نام «ولایت فقیه» و «حاکمیت ملی» چاپ و منتشر کردیم که خیلی مؤثر واقع شد.

با تأمل در مضامین و دلالت‌های ارائه شده، می‌توان مهم‌ترین اقداماتی که کمیته انقلاب اسلامی در زمان ریاست آیت الله مهدوی کنی برای تأمین امنیت داخلی ایران صورت دادند، بر اساس تقسیم‌بندی زیر آورد:

اول. حداقل رساندن تنش و درگیری با گروهک‌ها

طبق دستور شورای انقلاب اسلامی به‌عنوان عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری در اوایل انقلاب اسلامی مبنی بر عدم درگیری مسلحانه با گروهک‌های منافق و ضد انقلاب، آیت الله مهدوی کنی پیرو این دستور و به‌عنوان مسئول کمیته انقلاب اسلامی مانع درگیری و تنش نیروهای کمیته تا جای امکان با گروه‌های منافقین در سطح کشور می‌شدند و تلاش می‌نمودند تنش‌های مسلحانه را به حداقل برسانند تا آرامش روانی و جانی مردم در آن شرایط مشوش، حفظ شود (کد مربوط ۱۵).

دوم. حفاظت از سفارتخانه‌ها

در وضعیت مشوش کشور که هر لحظه بیم آن می‌رفت که از جانب مردم و برخی گروه‌های منافق به سفارتخانه‌ها به خصوص سفارتخانه آمریکا حمله شود، لذا امام خمینی(ره) کمیته انقلاب اسلامی را موظف نمودند که امنیت سفارتخانه‌ها را حفظ نمایند. از این رو نیروهای کمیته برای تأمین امنیت سفارتخانه‌ها در آنجا مستقر می‌شدند (کد مرتبط ۱۶).

سوم. حفظ جان شخصیت‌ها

در اوایل انقلاب اسلامی به دلیل فقدان تیم حفاظتی و شرایط کاملاً ناامن تعداد زیادی از شخصیت‌ها و مسئولین کشور توسط منافقین ترور می‌شدند. از این حیث حفظ و تأمین امنیت جانی آن یک امر ضروری بود که نیروهای کمیته انقلاب اسلامی تیم حفاظت را تشکیل دادند و از آنان حفاظت می‌کردند (کد مرتبط ۱۷).

چهارم. حفظ سرمایه‌ای اجتماعی

ایجاد و تأمین امنیت جان و مال مردم سبب افزایش سرمایه اجتماعی در جامعه خواهد شد و مردم با اعتماد بیشتر در جامعه به روابط اجتماعی خود ادامه خواهند داد. لذا کمیته انقلاب اسلامی به عنوان نهادی که امنیت داخلی کشور را تأمین می نمودند. این را می دانستند در صورت ادامه تنش و درگیری‌ها در جامعه و عدم ثبات و امنیت باعث فرار سرمایه اجتماعی در همه حوزه‌ها خواهد شد. لذا کمیته با تأمین امنیت توانست بیش از گذشته سرمایه‌های اجتماعی را به خوبی حفظ و آن را در کشور افزایش دهد (کد مرتبط ۱۸).

پنجم. به کارگیری عیون برای اطلاعات دقیق

برای هر اقدام امنیتی لازم است ابتدا اطلاعات لازم از فعالیت‌ها که توسط گروه‌های منافق و ضد انقلاب صورت می‌گیرد، شناسایی و رصد شود و اطلاعات لازم را برای انجام عملیات به نیروها داده شود. لذا در کمیته انقلاب اسلامی برای رصد دقیق فعالیت‌ها افرادی مأمور می‌شدند در میان گروه‌ها نفوذ کرده و اطلاعات لازم را برای تصمیم‌گیری بهتر برای سرپرستان کمیته جمع‌آوری کنند (کد مرتبط ۱۹).

ششم. کشف و شناسایی خانه‌های تیمی

در اوایل انقلاب منافقین در سراسر کشور به خصوص در تهران، تعداد زیادی خانه‌های تیمی برای انجام اقدامات خود ایجاد کرده بودند. از این رو یکی از اقدامات کمیته در این راستا بعد از جمع‌آوری اطلاعات و کشف و شناسایی خانه‌های تیمی منافقین توسط عیون و نیروهای نفوذی، گروه‌های عملیات ویژه کمیته وارد میدان می‌شدند و به سرعت خانه‌های تیمی را پاکسازی و منافقین را دستگیر می‌کردند (کد مرتبط ۲۱).

هفتم. اولویت قرار دادن مذاکره و مصالحه بر درگیری و مبارزه مسلحانه

کمیته انقلاب اسلامی برای اینکه تنش و درگیری‌ها را به حداقل برسانند، ابتدا از راه‌های مسالمت‌آمیز وارد می‌شدند و باب مذاکره را با گروهک‌ها و منافقین باز می‌کردند تا منجر به مصالحه بشود و از این طریق با کمترین درگیری و تلفات جانی به کار خود پایان بدهند. در صورتی که مذاکره به نتیجه نمی‌رسید و منافقین دست از اقدامات خرابکارانه خود بر نمی‌داشتند، کمیته انقلاب اسلامی وارد عملیات مسلحانه می‌شدند و آنان را دستگیر و زندانی می‌نمودند (کد مرتبط ۲۰).

هشتم. بازجویی و بازپرسی

کمیته انقلاب اسلامی افرادی را در قسمت بازپرسی و بازجویی گماشتند که یک عقبه مبارزاتی داشتند و با خط فکری و اقدامات آنان از نزدیک آشنایی داشتند. از این حیث زمانی که منافقین و گروه‌های خرابکار دستگیر می‌شدند توسط بازپرسان مورد بازجویی قرار می‌گرفتند و اطلاعات لازم و سری را از آنها دریافت می‌کردند که در ادامه پاکسازی منافقین لازم می‌آمد (کد مرتبط ۲۲).

نهم. پاکسازی نیروهای مخرب داخل کادر کمیته

زمانی که کمیته انقلاب اسلامی تشکیل شد طیف وسیعی از مردم از این نهاد استقبال کردند و لذا افراد فرصت طلب از این موقعیت استفاده کرده و در بخش‌های مختلف کمیته مشغول به فعالیت شدند و اقدامات خرابکارانه خود را از طریق نفوذی‌های خود با سهولت بیشتر انجام می‌دادند. لذا یکی از اقدامات ضروری که

کمیته انقلاب در این راستا انجام داد، تصفیه نیروها بود، که طی این فرایند، بسیاری از این افراد شناسایی می‌شدند و آنان را در کمیته پاکسازی نمودند و بعداً با ایجاد بخش گزینش، انتخاب نیروهای کمیته‌ها با دقت بیشتری صورت می‌گرفت (کد مرتبط ۲۳).

دهم. قانونی عمل کردن

یکی از اصولی که در کمیته انقلاب اسلامی حکم فرما بود و آیت الله مهدوی کنی به‌عنوان رئیس کمیته روی آن تأکید می‌کردند، طبق قانون و موازین شرع عمل کردن بود. لذا افرادی که در کمیته اقدامی بر خلاف قانون یا رفتار رادیکال انجام می‌دادند به شدت با آنان برخورد می‌شد، نمونه آن را می‌توان با برخورد صریح کمیته با باند حسن کربوبی که کمیته مستقل و غیر قانونی ایجاد کرده بود، مشاهده نمود. این باند که اقدامی غیرقانونی و منش رادیکال گونه داشتند و موازنه کاری می‌کردند به سرعت توسط نیروهای کمیته شناسایی و پاکسازی شدند (کد مرتبط ۲۴).

یازدهم. انجام کار فرهنگی

کمیته انقلاب اسلامی بعد از پاکسازی منافقین و گروهک‌هایی که در هر منطقه بودند، برای باثبات‌تر ماندن امنیت آن منطقه، کار فرهنگی وسیعی انجام می‌دادند برای نمونه با چاپ و انتشار نشریاتی که در آن مواضع و خط فکری و خطراتی که این گروه‌ها برای مردم دارد را پرداخته و بعد بین مردم بخش می‌کردند تا سطح آگاهی آنان نسبت به این گروه‌ها افزایش یابد (کد مرتبط ۲۵).

نتیجه‌گیری

تبیین نقش کمیته‌های انقلاب اسلامی در تأمین امنیت داخلی کشور در دوران ریاست آیت الله مهدوی کنی از آن حیث که امنیت را در یک شرایط کاملاً بحرانی که آشفتگی و بی‌نظمی در جامعه موج می‌زد و مدیران آن برای برون‌رفت از این وضعیت از تمام ظرفیت جامعه برای تحقق کامل امنیت بهره گرفتند؛ بسیار حائز اهمیت است. لذا محققان برای دستیابی به نقش کمیته انقلاب اسلامی برای تأمین امنیت داخلی از روش تحلیل محتوا بهره جستند و تهدیداتی که امنیت داخلی کشور را به خطر می‌انداخت را احصا نمودند و سپس نحوه‌ی به‌کارگیری ظرفیت‌های بالقوه‌ی موجود در جامعه اسلامی که توسط آیت الله مهدوی کنی شناسایی و به منصفه ظهور رساند را تبیین کردند. سپس گام‌های عملیاتی که کمیته انقلاب اسلامی در جهت تحقق امنیت در سطح کشور برداشتند را بررسی کرده و به آن پرداختند.

محققان ابتدا در حوزه تهدیداتی که جامعه ایران و امنیت داخلی را به شدت خطر می‌انداخت را احصا نمودند که این تهدیدات شامل: تهدیدات از ناحیه رژیم پیشین، تهدید از ناحیه گروهک‌ها و منافقین، بی‌نظمی اداری و ساختاری، فقدان نهادی برای تأمین امنیت و لزوم جمع‌آوری اسلحه از دست‌ان مردم است. این تهدیدات اوایل انقلاب، تأسیس نهادی که کارکرد آن تأمین امنیت باشد را ضروری می‌ساخت.

کمیته انقلاب اسلامی برای این‌که امنیت داخلی کشور را حفظ نماید و از نظام جمهوری اسلامی صیانت نماید، لازم بود اقداماتی اساسی برای خنثی‌سازی تهدیدات و برگرداندن کشور به نقطه امن برنامه‌ریزی

نماید. از این حیث می‌توان مهم‌ترین اقداماتی که در راستای تأمین امنیت داخلی توسط کمیته صورت گرفته است را شامل: حداقل رساندن تنش و درگیری با گروهک‌ها، حفاظت از سفارتخانه‌ها، حفظ جان شخصیت‌ها، حفظ سرمایه‌های اجتماعی، به‌کارگیری عیون برای اطلاعات دقیق، کشف و شناسایی خانه‌های تیمی، اولویت قرار دادن مذاکره و مصالحه بر درگیری و مبارزه مسلحانه، بازجویی و بازپرسی، پاکسازی نیروهای مخرب داخل کادر کمیته، قانونی عمل کردن و انجام کار فرهنگی دانست. برای سازماندهی کمیته لازم بود سیستم‌هایی را طراحی و نظم دهی کرد که در عین افزایش کارایی، بیشترین بازده را در کوتاه‌ترین زمان دارا باشد. این اقدامات نشان می‌دهد که نهاد کمیته در عین حالی که در مواقع حساس قاطع و سریع عمل می‌کند ولی انعطاف‌پذیر است و در مواقعی که احساس می‌شود درگیری و تنش به کمترین حد خود می‌رسد رویه مذاکره، مصالحه و فرهنگ سازی را در دستور کار خود قرار دادند و در سطح کشور یک حالت تعادلی ایجاد کردند.

آیت الله مهدوی کنی به دلیل شناخت دقیق از ظرفیت، بافت و ساختار جامعه اسلامی، سه محور اصلی و اساسی جامعه اسلامی را شناسایی و به هم پیوند داد که شامل: اول، مسجد که محل تجمع مسلمین برای انجام مناسک عبادی و سیاسی بود را محل استقرار کمیته‌ها قرار داد. ثانیاً، روحانیون معتمد مردم که امامان جماعت مساجد بودن را به رهبری و سرپرستی کمیته‌ها قرار داد. ثالثاً، از نیروهای مردمی و انقلابی که در مساجد پرورش یافته بودند را با روحانیونی که در ارتباط بودند پیوند زدند که این پیوند سه گانه کارایی و بازدهی کمیته‌ها را به سرعت افزایش داد و در زمان کوتاهی امنیت را به کشور بازگرداند. این اقدام آیت‌الله مهدوی کنی به‌عنوان سرپرست کمیته نشان می‌دهد به‌کارگیری ظرفیت‌های اساسی جامعه در تحقق امنیت نه تنها لازم است بلکه سبب می‌شود کارایی یک نهاد امنیتی را افزایش دهد و در عین حالی که فرایند اعتمادسازی را در جامعه افزایش می‌دهد مردم را به‌عنوان عنصر فعال و پویا در جامعه در خدمت و حفظ نظام و تقویت آن قرار می‌دهد و آنان احساس اعتماد با نهاد ایجاد شده می‌کنند.

References

- The Holy Quran
- Abdi, Sohrab; Morshizad, Ali; Ghaffari Hashjin, Zahed (2012), "The Performance of the Committees of the Islamic Revolution in the Fight against the Revolution", *The Approach of the Islamic Revolution*, Year 6, Issue 20.
- Al-Weeri, Mohsen (2008) *Memoirs of Ayatollah Seyyed Ahmad Alam al-Huda*, Tehran: Islamic Revolutionary Documentation Center.
- Clementes, Quinn (2005), "Towards a Sociology of Security", *Strategic Studies Quarterly*, Year 8, Issue 2.

- Clock, Narges (2005), *Ezzat Shahi Memoirs*, Tehran: Islamic Revolution Documentation Center.
- Eftekhari, Asghar (2013), *Social Security with an Islamic Approach*, Tehran: Institute of Humanities and Cultural Studies.
- Eftekhari, Asghar; Pourjafari Sadrabad, Mehdi (2018), “The Model of Imam Jamaat in the Islamic Republic of Iran; A Case Study of Imam Mahdavi Kani in Jalili Mosque”, *Two Quarterly Journal of Political Sociology of the Islamic World*, Volume 6, Number 13.
- Eftekhari, Asghar; Pourjafari Sadrabad, Mehdi; Zarezadeh; Mohammad Hossein (2015), “Management Principles of Ayatollah Mahdavi Kani in the Committee of the Islamic Revolution”, *Quarterly Journal of the Islamic Revolution*, Volume 8, Number 29.
- Ezatullah, Shahi (5/2/1397), the text of the interview is available at the following address: Archive of the Office for the Preservation and Publication of the Works of Ayatollah Mahdavi Kani.
- Goodarzi, Ayatollah (4/6/1396), the text of the interview is available at the following address: Archive of the Office for the Preservation and Publication of the Works of Ayatollah Mahdavi Kani.
- Hashemi, Seyed Ali; Ranjbar Azerbaijan, Mehdi (2008), *Oral History of the Islamic Revolution Committee*, Tehran: Islamic Revolution Documentation Center.
- Iman, Mohammad Taghi (2009), *Paradigmatic foundations of quantitative and qualitative research methods in the humanities*. Qom: Research Center and University,
- Jafari, Nader (2014), *Political Ethics and Moral Politics*, Tehran: Imam Sadegh (AS) University Press,
- Jalali Khomeini, Haidar Ali (2/2/1397), the text of the interview is available at the following address: Archive of the Office for the Preservation and Publication of the Works of Ayatollah Mahdavi Kani.
- Khajeh Sarvi, Gholamreza (2005), *Oral Memoirs of Ayatollah Mahdavi Kani*, Tehran: Documents of the Islamic Revolution,
- Makin Lai, Ardi; Little, R (2001), *Global Security: Approaches and Theories*, Tehran: Research Institute for Strategic Studies.
- Manager, Morteza (2006), *Oral Memoirs of Hojjatoleslam Nategh Nouri*, Tehran: Islamic Revolutionary Documentation Center,
- Mandel, Robert (2000), *The changing face of national security*, Tehran: Research Institute for Strategic Studies.
- Navidnia, Manijeh (2003), *Security and Social Interactions*, Tehran, Research Institute for Strategic Studies.
- Pakdaman, Mohammad (11/10/1396), the text of the interview is available at the following address: Archive of the Office for the Preservation and Publication of the Works of Ayatollah Mahdavi Kani.
- Strauss, Anselm; Carbin, Juliet (2017), *Fundamentals of Qualitative Research: Techniques and Stages of Production of Background Theory*. Ebrahim Afshar, Tehran: Ney.
- Torabi, Yousef; Rahmani, Seyed Ehsan (2007), “Sepehr is a socialist and popular police”, *Disciplinary Knowledge*, No. 35.
- Yazdanpanah, Hossein (23/2/1396), the text of the interview is available at the following address: Archive of the Office for the Preservation and Publication of the Works of Ayatollah Mahdavi Kani.